ფასი 10 კაპ.
წელიწადი მეექვსე
კვირა, 1 დეკემბერი,

ჩარჩარიოზი

1929 წ.
№ 49 (233)

— წავიდა ჩვენი „ფეფი“... ჯაფხულამდე ალარ მოგვინახულებს!

საშეფო

იყო. გაზაფხული.

მზე ისე მხიარულად გამოიყურებოდა, როგორც საქმეთა - მმართველი, რომელსაც საქმის გაჭიანურებას აბრალებდენ, მაგრამ მაინც სუფთად გამოვიდა აპარატის წმენდიდან. სიო გაუბედავათ ქროდა, როგორც ახლად დაწინაურებული დაზგელი დაქრა ხოლმე, როდესაც მას, საპასუხისმგებლო ადგილის ნაცვლად შიკრიკად ნიშნავენ.

ბუნება ახლად იღვიძებდა და იუშვენტდა თვალებს, ისე, როგორც ჯერების მონაწილენი — მომხსენებლის სიტყვის დამთავრების შემდეგ.

და აი ამ დროს სოფელში მეხივით გავარდა ხმა:

— „შეფი მოსულა“!

დიაღ! შეფი ესტუმრა სოფელს და მის მიერ მიძღვნილმა ტრაქტორმა სულ გამოაფხიზლა მიდამო. ეს გახლდათ მუშათა ბრიგადა, რომელიც ხელცარიელი არ მიდის ხოლმე სოფლად.

შეფიც არის და შეფიც. იყვენ ისეთი სოფლებიც, სადაც შეფები, მართალია, მივიდენ, მაგრამ მიტანით არაფერი მიუტანიათ. თქვენი რა მოგახსენოთ და თითონ სოფლელებს ასეთი შეფების სტუმრობა, როგორც გაგვიგია, არ აფრთოვანებს.

ისეთებიც იყვენ, რომელთაც მიზნათ მხოლოდ ნადირობა ქონდათ თურმე და სანადიროთ ალმასკომის ცხენებიც დაიხმარეს.

მაგრამ საერთოდ, ზაფხულში საშეფო მუშაობა გაჩაღდა და გაცხოველდა.

დადგა ზაფხული.

იმ გრძელ დღეებში მზე ისე დაუსრულებლათ უტრიალებდა მიწას, როგორც საბჭოთა დაწესებულების კანცელარიაში ტრიალებს ხოლმე მიმსვლელი, რომელსაც პასუხს მხოლოდ ახალ მთვარეზე აღირსებენ.

ბუნება ისე იწურებოდა ოფლში, როგორც პარტმწმენდი კომისიის წინაშე მდგომი მიტმასნებული ელემენტი.

და ამ პაპანაქებაში სოფლად მხიარულად გაისმოდა:

— „შეფი მოსულა“!

შეფები, მართლაც უხვად მოეფინენ სოფელს: ზოგი ნამდვილი დახმარებისთვის — ტრაქტორით, გუთნით, ფარცხით, წიგნით, რადიო - აპარატით, კინო - აპარატით და სხვა. ზოგიც კი... რას იზამ, სული მწარეა, იმისთვის ჩამოვიდა, რომ პრაქტიკულად შეემოწმებინა, სახელდობრ რა განსხვავებაა ზაფხულობით ქალაქის მტვრიან ქუჩებსა და სოფლის ჩერეს შორის. მართალი კი უნდა ითქვას, რომ ამ უკანასკნელთა რიცხვი დიდი არ იყო, თუმცა არც ისე პატარა, როგორც ჩვენი საშეფო საზ-ბის მუშაკებს გონიათ.

იცოცხლეთ თქვენც, ძვირფასო მკითხველებო, რამდენი კოლექტივი, არტელი, განაერთი, შენაერთი და ამხანაგობა დაარსებულიყოს სოფლად შეფების ინიციატივით. მაგრამ არა ბაკლებ ვიცოცხლოთ ჩვენც, რამდენი ყანწი, დოქი და ჩაფი ღვინო დალეულიყოს ჩალევის განხრით შეპყრობილ ზოგიერთ შეფთა მიერ.

რა უყოთ, შეფიც არის და შეფიც. საქმე ისაა, რომელ შეფს როგორ სურს გაიგოს საშეფო პოლიტიკა, ან როგორია მისი კონკრეტული ტაქტიკა.

ასეა თუ ისე, ზაფხულში საშეფო მუშაობა დამაკმაყოფილებლათ ჩატარდა.

დადგა შემოდგომა.

მზემ იგრძნო ზამთრის მოახლოება. მაგრამ ისეთი ენერგიით დაუცხუნა, როგორც დასათხოვნი საბჭოთა მუშაკი გაერთგულება ხოლმე. „იქნებ დამტოვონ“-ის იმედით. ქვეყანა გამდიდრდა, გაივსო და გალაღდა, როგორც ზოგიერთი სპეცი, რომელიც შვიდ ადგილას მუშაობს შეთავსებით, არსად არაფერს აკეთებს, მაგრამ ოჯახი სავსე აქვს შვიდმაგი შემოსავლის წყალობით.

აი, როდის იწყება იშვიათი საშეფო მუშაობა! ბრიგადები და დამკვრელი სხვა რაზმები რთველში ეხმარებიან გლეხებს და საშემოდგომო თესვის კამპანიასაც იწყებენ. იარაღმანქანების გამჭირავებელი და შემკეთებელი სადგურ - სახელოსნოები განსაკუთრებული ხალისით მუშაობენ, ჯანსაღი საშეფო უჯრედები აქტიურად ეხმარებიან მშრომელ გლეხობას...

მაგრამ შემოდგომაზე სოფლის მზის სინათლეზე გამობობდებიან ხოლმე ისეთი შეფებიც, რომლებიც საშეფო მუშაობისთვის მთელი წლის განმავლობაში ყრუვდებიან ორივე ყურით და ბრმავდებიან ორივ თვალით. ისინი მხოლოდ შემოდგომაზე გამოიჩიჩქნიან ყურს, მოიფშვნეტენ თვალებს და სოფლისკენ მიეშურებიან. ოღონდაც! სოფელი ხომ შემოდგომაზეა განსაკუთრებით მდიდარი და ქალაქელ კაცს ათასი რამე-რუმის მომარაგება ესაჭიროება.

ასეთი შეფები, სოფელში ჩასვლისას ჯერ კაკაბ - ხოხობ-კურდღლის ნადირობას შეუდგებიან და შემდეგ შინაური „ხოხობებით“ იქცევენ თავს. მათი მჭერმეტყველება სავსე სუფრაზე მყლავნდება და რაკ-რუკ რაკ-რუკით გადადის (საცა ჯერ არს) ახლად მოწეული და ძველი ღვინოები.

მაგრამ ასეთი ნალხი, რიცხვობრივათ არც ისე დიდია. შემოდგომამ, საერთოდ თავს იწონებს საშეფო მუშაობის გაცხოველებით. რა გინდათ, რომ შეფობამ სოფელს არ შემატოს: მანქანა - იარაღი, ახალი კოლექტივი, რადიო, კინო, ქოხ - სამკითხველო, წიგნები, ჟურნალ - გაზეთები, ცოდნა - შეგნება, პოლიტიკური აღზრდა, აქტივობის გადიდება..

ერთი სიტყვით, შემოდგომაზე საშეფო მუშაობა ჩინებულათ ჩატარდა.

მაგრამ...

დადგა ზამთარი

და:

„წერილი შეფს“.

ის რადიო - სადგური, თქვენ რომ მოგვიწყვეთ, უკვე აღარ მუშაობს. ახლა იანვარია და რადიო სწორედ ახლა გვინდოდა. თუ სიკეთე დაგვდეთ, ბარემ მარილსაც ნუდარ დაიზარებთ, გამოგვიგზავნეთ ტეხნიკოსი— რადიო შეგვიკეთოს“.

წერილი მეორე (ეს უკვე სხვა შეფს, სხვა სოფლიდან).

სამი თვეა კინო - აპარატი დაგვიტოვეთ და ორი თვეა, აღარ მუშაობს. ტრაქტორს რაღაც ვინტი მოსძვრა და სინათლეს აღარ იძლევა. თუ გვიშველით, სწორედ ახლა გვინდა კინოც და კლუბის განათებაც. გამოგვიგზავნეთ ტეხნიკოსი და გააკეთებს“.

წერილი მესამე (ესეც სხვა შეფს, სხვა სოფლიდან).

„თქვენ რომ კოლექტივი დაგვაარსებინეთ, იმისთვის მადლობა. მაგრამ შეგვპირდით, რომ ქოხ-სამკითხველოსთვის წიგნებს გამოგვიგზავნიდით, ალბათ დაგავიწყდათ, თუ სიკეთეს გვიზამთ, ახლა გვაქვს კითხვის დრო“..

წერილი... მესამე, მაგრამ...

სად ჩამოვთვალოთ ყველა წერილი, მით უმეტეს, რომ სულ-ერთია, შემოდგომიდან გაზაფხულამდე შეფები თავს არ შეიწუხებენ, რადგან ზამთარში, ჩვენში საერთოდ ისე გაურბიან საშეფო მუშაობას, როგორც... როგორც საშეფო სოფლის კურდღელი — ავტოთი მონადირე ზოგიერთ შეფს.

ტერსიტი.

1930 წ. იანვრიდან

გამოვა

?

მწარე გაკვეთილი

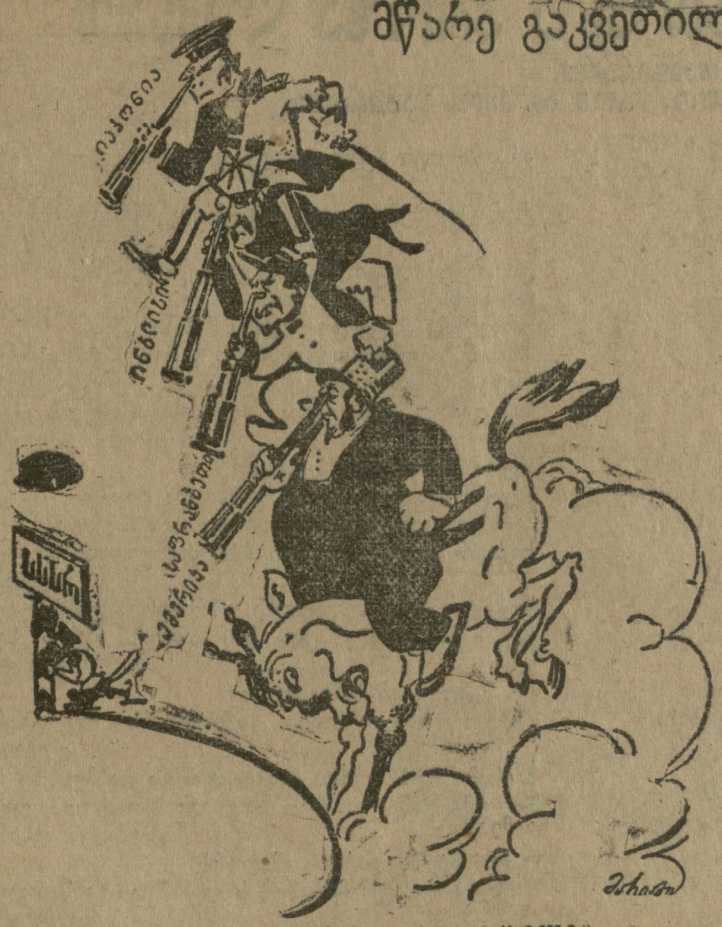

ᲨᲔᲣᲡᲘᲔᲡ, ᲣᲗᲮᲠᲔᲡ: „ᲚᲣᲙᲛᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲢᲙᲑᲘᲚᲘ“... ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲕᲔᲠ-ᲠᲐᲡ ᲒᲐᲮᲓᲐ ᲓᲐ ᲩᲐᲔᲛᲢᲕᲠᲐ ᲙᲑᲘᲚᲘ.

„ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲘᲡ ᲒᲐᲠᲔᲨᲔ“

ᲓᲐᲠᲑᲐᲖᲘ ᲮᲐᲚᲮᲘᲗ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲐᲕᲡᲔ.

— კვიმარაძე, მოლარე!

— აქ არის.

— აბა, გვიპასუხეთ, რა მიმართულების ხართ.

— აჰ! როგორ გეკადრებათ, სად მე, სად მიმართულება, მე არავითარი მიმართულების არა ვარ... საერთოდ, ყოველგვარი პოლიტიკის გარეშე ვდგევარ.... მე მიმართულებებს არ მივდევ, ვდგევარ ჩემთვის საბჭოთა პლატფორმაზე და ვიქნები, თუ დამაყენებთ... სწორედ ამ პლატფორმით მინდა ვესტუმრო სოციალიზმს, თქვენი კარგათ ყოფნით...

— პრინციპიალურად რა წყობილებას იცავთ, საერთოდ როგორია თქვენი პრინციპები?

— ვინა, მე და პრინციპი? სად მაქვს მე ბატონო პრინციპი? მაგისთანა კონტრ - რევოლიუციონერი გგონივართ? მე საერთოდ პრინციპი არ მიყვარს და თითონ პრინციპიც მწყრალად გახლავთ ჩემზე. საერთოდ ყოველგვარი პოლიტიკის გარეშე ვდგევარ ჩემო ბატონო...

—აქ ბატონები არ არიან, ამხანაგებია ყველა!

— დიახ, უკაცრავად ჩემო ბატონო, კინალამ დამავიწყდა, რომ ბატონები შავ ზღვაში ცურა....

— მაინც რა იდეებს ატარებთ?

— ეჰ, მოგახსენებთ, რომ მე ვლეგეში არა მაქვს, ვარ ჩემთვის ოპერატიოთ და ვეჭამ პურს... იდეები ... სთანა რამეები ვისაც უნდა იმას ქონდეს... მე პოლიტიკას არ ვეტრფი...

— როგორია თქვენი სოციალური წარმოშობა?

—აჰ, მაგას ნუ მიბრძანებთ, მე სოციალური მიმდინარეობის არაფერი მრწამს, საბჭოთა პლატფორმას კი ვიზიარებ... რა საქმე მაქვს წარმოშობასთან, —პოლიტიკის გარეშე მდგომ კაცს?..

— თქვენ ვგონებ ბოქაულობდით წინად.

— არა ბატონო, მე კი არ ვბოქაულობდი, სხვები მაბოქაულებდენ, თორემ სად მე, სად ბოქაულობა...

— კომუნისტებს რომ სდევნიდით?

— ტყუილია, ჩემი ნებით ხომ არ ვდევდი, სდიეო მიბრძანებდენ, ნახეთ, თუ გნებავთ არქივში ჩემი საქმეები, თითონ მაზრის უფროსი და გუბერნატორი მწერდენ. კითხეთ თუ გნებავთ, ორივე აგერ ზის, ჩვენს უწყებაში მსახურობენ ახლაც...

— ფული რად გაფლანგეთ?

— მე-ე? ჩემი ბრალი ხომ არ არის, მთავარმა ბუხგალტერმა გამაბედვინა, ა ბატონო აგერ ზის ისიც და კითხეთ.

— კომბინაციები რათ მოაწყვეთ დაწესებულებაში?

— მე არ მომიწყვია, თქვენს თავს გეფიცებით, ზავხოზის ბრალი იყო... აქაა ეს კაცი და კითხეთ, ჩვენთან მსახურობს, მაგას რომ არ ექნა, მე რა შესაქმეზოდა კომბინაციებთან, კაცი ყოველგვარი პოლიტიკის გარეშე ვდგევარ...

ალან

ᲘᲜᲒᲚᲘᲡᲔᲚᲘ: — ᲧᲝᲕᲔᲚᲒᲕᲐᲠ ᲖᲝᲛᲔᲑᲡ ᲕᲚᲔᲑᲣᲚᲝᲑᲗ, ᲠᲝᲛ ᲐᲮᲐᲚᲨᲔᲜᲔᲑᲨᲘ ᲙᲣᲚᲢᲣᲠᲐ ᲨᲔᲕᲘᲢᲐᲜᲝᲗ, ᲛᲐᲒᲠᲐᲛ ᲔᲡᲔᲜᲘ ᲛᲐᲘᲜᲪ ᲣᲙᲛᲐᲧᲝᲤᲘᲚᲝ ᲐᲠᲘᲐᲜ!

ლექსი პროზათ ანუ პროზა ლექსათ

ეროვნული ბიბლიოთეკა

(ამბავი, სინამდვილედ ნამზირალი,
მაგრამ დიდათ სასაცილო, რომ არ იყოს სატირალი)

ძველთაგან იყო ცნობილი „კაცი ფუტლიარში“
ესე იგი, ადამიანი ყოველად თარსი,
ბიუროკრატად წოდებული,—
გულში და გულზე ნიადაგ მჭვარტლ-მოდებული.
ეს იწოდებოდა იგი მეფის ჩინოვნიკად,
რადგანაც ჰქონდა წესად და რიგად
ასრულება კანონისა, მიხედვით ასოებისა.
იყო წამრთმევი ყოველი სასოებისა,
რადგანაც იყო უგულქვეს ქვისა,
არავინ სწამდა, თვინიერ თვისა,
და მისულს მთხოვნელად წინაშე მისა
დიდხანს არც კი აღირსებდა მოსმენას თავის ხმისა.
და იდგა მის წინაშე ხანგრძლივ მოლოდინით, ვინც იყო ხამი,
ხოლო გამოცდილს შველოდა ქრთამი,
რომელიც ძველად „ჯოჯოხეთსაც კი აღებდა“;
მაგრამ აი, იცვალენ დრონი!
ქვეყანას ახალს მოევლინა სხვა ახალი პატრონი:
მუშაობა და გლეხთა ჩამოდგა წყობილება...
ღელეს ვის არ ახარებს მისი რევოლიუციონური შობილება!..
ჰო და, გაუჩნდენ მას სხვადასხვა მსახურნი:
მუშაკნი, საერთოდ „სოციალისტურნი“;
ასე გახინჯეთ, სავაჭრო დუქნებიც კი
შეიცვალენ, რა კი განიცადეს რევოლიუციის ბიძგი,
და ძველ სავაჭრო სახლების ნაცვლად,
კოოპერატივმა იწყო ნავაჭრის ჩათვლა.
თავის სოციალისტურ დახლ'ში,
ერასაც. რა თქმა უნდა, ვერ იპოვიდით თქვენ იმ ძველ „სავაჭრო სახლში“!
იქ დახლი ეკუთვნოდათ კერძო ჩარჩებს,
ისინი აარშინებდენ მაუდებს თუ ფარჩებს,
და ნავაჭრსაც იჩხრიალებდენ ჯიბეებში ფულად;
ალებ-მიცემობა მათ ხელში იყო სრულად!
მხოლოთ იყო ერთი საერთო პარადოქსი:
როდესაც ჩინოვნიკის გულს იმ დროში ეკიდებოდა პოქსი,
ასე, როგორც ეს სჩვევია ხშირად დამჟავებულ პამიდორს,
და სახეზეც სიმჟავის ელფერი დაჰკრავდა მას ამიტომ,
მაშინ, ამავე დროს,
თითქმის ყოველ კერძო სავაჭროს
ესახლა ხალხი ერთობ თავაზიანი,
თუმცა ამის გამო ბევრი სჭირდა ჯიბეს ზიანი,
რა თქმა უნდა,—უბრალო ხალხის ჯიბეს:
ვაჭარ - ნოქართა თავაზიანობა სწორედ აქ უსწორებდა მისადგმელ კიბეს,
რათა განძი, სავაჭროში შესულ მუშტართა ჯიბეებში დებული,
გამხდარიყო მათ კლანჭებიან ტორებში მოგდებული,
და ასე ჩასულიყო მათ კერძო დახლში,
რითაც ტკბილი ცხოვრება არ აკლდათ ამ უკანასკნელთ სახლში!
მაგრამ მაინც თავაზიანობა ვაჭართა,
დარდიმანდობა და გულგაშლილობა ნოქართ ლაშქართა,
მათი მზად ყოფნა მუშტრისთვის ყოველი სურვილის აღსრულებაში
ბევრს სასიამოვნოთ ულიტინებდა გულსა თუ კეფაში,
და აყაჭვინებდა ჯიბიდან ფულებს:
აყიდვინებდა რა ზოგჯერ გაცილებით მეტს, ვიდრე სახლში განზრახულებს!..
ამ რიგათ, ვაჭარ - ნოქართა თავაზიანობა, ძველი,
[illegible]
არა ნაკლებ ხულსაყრელი და სასარგებლო იქნებოდა დღესაც,
რომ კოოპერატივის ნოქრებსაც ჰქონდეთ ძველი თავაზიანობა წესათ
და არ უჭირდეთ ხოლმე გარხევა წელში,
როცა ასეთ საქონელში,
რომელიც არცა დეფიციტიან-წასაგებია,
მასთან ზორბად ფასდებულიც, რაიცა გასაგებია,
რადგან ასეთ საქონელს ეწოდება „ჩეჩუტ-მეჩუტი“,
რის გამოც ჯიბე ვისაც შედარებით სქელი აქვს, სწორედ იმას ეჩუტვის
ასეთი საქონელის სყიდვით!
მაგრამ ამავე დროს ამ გზით და ხიდით
კოოპერაციას აქვს საგრძნობი სარგებლობა,
რადგან ამ საშუალებით მას ძალუხდება იმ ფულების ფლობა,
რომელიც დაბანდებულია უბრალო ხალხში!
ესე იგი, კოოპერაცია მას აქცევს თავის საკუთარ დახლში
და შემდეგ ამ საშუალებით
განაგრძობს თავისავე საქმიანობას ნაკლების წვალებით...
მაგრამ ცნობილ არს იგავი „ლორსა და მუსაზე“!
ახალგაზრდა ნელი წესი ზოგ კოოპერატორს, რამდენიც გსურდეს, უხაზე,
იგი მაინც მიედარება იმ ლორს,
რომელიც ასწლოვან მუხის ქვეშ მიემსგავსებოდა უსულო მძორს:
სჭამდა ლვოს, ათრევდა დროს,
ყველაფერს თავის სტომაქში ჰყრიდა,
მუხასაც კი ფესვებს უთხრიდა,
რათა ამოეყორა თავისი ხარბი მუცელი!..
ვაშა, ასწლოვანო მუხავ, შენ, ასეთ ლორს რომ გაუძელი!..
მაგრამ კოოპერაცია ჩვენი,
თუ კი საღმია ასეთი ლორით დანამშვენი,
ცხადია, მას მუხასავით ამტანლობა გაუჭირდება,
ხოლო მხმარებელს საქონელი ერთი ლორად გაუძვირდება!..
მაგალითისთვის მოვიყვანოთ ასეთი ფაქტი:
მე ერთ მუშტართან ამ დღეებში მუშკოოპში გახლდი.
მუშტარს მოეწონა ნივთი, ვიტრინაში დებული,
და რათა ის ყოფილიყო ხმარებაში და არა იქ უქმად გდებული,
მოითხოვა მისი ჩვენება...
(მუშტარს შეძენა ამ ნივთის გადაჭრით ენება!)
მაგრამ წარმოიდგინეთ ნოქარი,
ამაზედ გაანჩხლებული და ბობოქარი:
როგორ? ვიტრინიდან გამოვიღო ნივთი?
არა და არა! არ შეიძლება ეს — მიხვდი!
აი, იქ სწერია თეთრზედ შავით
წესი, რომელიც გამოვიდა ჩვენი გამგეობის თავით,
რომ ვიტრინის ალაგებამდის
იქ დებული ნივთის გაყიდვა ისევე არ შეიძლება, რაგორც მიღწევა ცამდის!..
იქვე კი, კოოპერატივის გვერდით, კერძო ვაჭარი,
ოღონდ ნივთი კი მოსთხოვე სასყიდელი და, იგი მზად არი,
რომ არა თუ ვიტრინიდან,
გასასყიდი ნივთი ჩამოხსნას თუნდაც ციდან!..
აბრი კი ყოველივე ამის გასაგებია:
თუმცა დღეს ვაჭრობა არც ისე წასაგებია,
მაგრამ ზოგი კოოპერატორების ხელში
ეუოპ-დუქნიც კი გაწყვეტილია წელში!..

ნარი.

სატირალი ქორწილი

— ბიჭათ ბიჭი? ნულარ იტყვი!... შენს სახეს ვფიცავარ, ივანე, ერთ საზოგადოებაში უკეთესი ვერ გამოვა. სიძღერა, ცეკვა - თამაში — უკეთესი ქვით!

— უი, ბეჩა! ცეკვა-სიმღერის მეტი თუ არაფერი იცის, ქე მომიკლავს ციცას შიმშილით! გააწყვეტინა სიტყვა ივანეს ცოლმა ფედოსიმ.

— ცოლს რომ მეიყვანს, ჭკუაში ჩავარდება. ასე არ არის ივანე? — ჩაერია ლაპარაკში შუამავალი მოსე.

— არა, ძამია, არა... ეხალნდელ დროში, რომ კაცი ხეირს ვერ იზამს, იმის აფერი არ მინდა. მთავრობა ფულს იძლევა, მიწას, პურის ფქვილს და ყველაფერს, ოღონდ ჩაი გააშენეთ და სიკეთე ქენითო. ეს ჩვენი სასიძო კი, უვარგისი ყოფილა — ფულს და მზითებს რომ თხოულობს. —შეუტია ფედოსიმ.

— გაჩერდი, ქალო; ვინ გკითხავს შენ? მოსე, რამდენს თხოულობს სასიძო?

— უკანასკნელი სიტყვა არის... ერთი სიტყვით... ესე იგი, ხუთასი მანეთი... 3000 მანეთის მზითები, 200 —ფულათ.

— არა ძმაო, მაგი ბევრია, 400 მანეთამდე შემიძლია, მეტი არა.

— ამ კაცის საქმე მაკვირვებს. სადა გაქვს შენ გაჩივრებულო ამდენი ფული? ოთხასი მანეთი კი არა, ოთხასი შაური არა გაქვს.

— მადროვე, ბოშო. ჩემს სიცოცხლეში ქორწილებში დავდივარ, და მე თუ ქორწილში წავაგე, აბა ვინ უნდა მოიგოს ქორწილიდან?

— მარათლს ამბობ, ივანე. ქორწილს თუ კი იზამ, ათასი მანეთი გინდამც ფედოსის ნამზით კამოდში გეწყოს, ისე ჩასთვალე! — წააქეზა ივანე მოსემ.

— ქორწილის გამართვა და ქორწილებში სიარული სირცხვილი რომ არის, ვეღარ გაიგეთ თქვენ? ქორწილს ხეირი არავისათვის მოუტანია.

— რას ამბობ, ბოშო?, ყაძახიზა რომ მიმილოცავს, აღარ უნდა დამიბრუნოს?

— ულოცავდი, თვარა აკეთებდი კიდეც. მიუტანდი ორ მანეთს და ხუთი მანეთისას გამოსკდებოდი.

ბევრი დიპლომატიური აზრთა გაცვლა - გამოცვლის შემდეგ, მოხდა სრული შეთანხმება, რომელსაც მოჰყვა ნიშნობა და შემდეგ ქორწინების დღის დანიშვნა.

—:—

— ამაზე უფრო უშველებელი საქმე და ამბავი ჩემს ოჯახში არ ყოფილა და არც იქნება. ჩემო მოსე, შენ თუ უხელმძღვანელებ ამ ქორწილს, თვარა სხვა გამოცდილი კაცი არა მყავს! — შეევედრა ივანე მოსეს, რომელიც ივანემ საგანგებოთ მოიწვია ქორწილის ორგანიზატორათ.

— დიდი სიამოვნებით. შეუდგეთ აბა საქმეს. რამდენს ფიქრობ ქორწილში მოსაწვევ ბარათების დარიგებას?

— აგერ სია. სულ ექვსასამდეა.

— ექვსასი! ერთი მეოთხეზე საშუალოთ სამი მანეთი რომ ვიანგარიშოთ, 1.800 მანეთი გამოვა. სიძესაც გეისტუმრებ, ქორწილსაც და სახარჯო ფულიც დაგრჩება.

— რა ვიცი, შენ ისანა გამოცდილი კაცი თუ დამეხმარება, ყველაფერი მეიძლება.

— კარგი, მარა სიძე, რომ წინდაწინ თხოულობს ფულს?

— მაგაზეც შენ უნდა მომიმართოო ხელი.

— კეთილი, მხოლოდ ჩემს პროცენტებს ქე იცნობ შენ.

—:—

შეიმუშავეს ქორწილის გეგმა, რომლის შემდეგ დარიგდა ქორწინების ბარათი შემდეგი შინაარსის:

ამა 1929 წლის 30 ნოემბერს დღით შაბათს, სადილათ 12 საათზე მაქვს გათხოვებითი ქორწინება ასულისა ჩემისა თეკლესი, რომელიც მითხოვილია კლემენტი ყაისარის-ძე მუავანაძისადმი.

ამიტომ გთხოვთ მობრძანდეთ აღნიშნულ დღეს და განამხიარულოთ ოჯახი ჩვენი, რისთვისაც დავრჩებით დიდათ პატივცემულნი და დავალებულნი.

პატივისცემით: ივანე ნიკიფორეს-ძე ყაზაიშვილი და შვილები ჩემი: აკაკი, მამია, სერაპიონ, აფრასიონ, ალექსი, ბიჭიკო და ნოე.

სოფ. თავპანტა.

გადაიხადეს ქორწილი.

— ქორწილის საბოლოო ანგარიში, ჩემო ივანე, ასეთი არის: სიძეზე მიცემული ფული ოთხასი მანეთი, ქორწილის ხარჯები და მოწყობა, ფულის პროცენტები და სხვა ხარჯები, სულ უდრის 1200 მანეთს. ამას გამოაკლიბა ქორწილში მოლოცვის სახით შემოსული ფული, რომელიც უდრის 450 მანეთს და დანარჩენში კი უნდა მომცე ხარები და მაგი შენი ოდა-სახლი, თუმცა და ამდენი არც კი ღირს.

— რაცხა ღირს კი, ბევრი ფული ვიხარჯეს, მაგრამ ვაკარი მდულიერეთ ფეხი და რალაი.

დურგლებმა დაიწყეს ივანეს სახლის დაშლა.

ფედოსი სწყევლიდა, ხოლო ივანე აგინებდა ქორწილის მომგონს და მომწყობსაც.

ამ დროს ეზოში შემოვიდენ სიძე და ქალიშვილი. ფედოსიმ გაშალა ხელები და ტირილით მიაშურა შვილს. უკანასკნელმაც ტირილითვე უპასუხა:

— რა ამბავია? ხომ არ მომკვდარ-ვარ! — დაიღრიალა ივანემ.

— ნუ მე მომკვდარიყავი, მამავ და აგი ოჯახი არ მენახა ასე გაპარტახებული. ვის მიაქვს ოდა? სადაა ხარები?..

ივანემ შეხედა სიმწარით აგებულ საცხოვრებელ სახლს, გაახსენდა მისი ლომა და ნისლა, სისხლი ყელში მოეჭედინა და მანაც მორთო ტირილი. მოსე კი განაგრძობდა. სახლის ფიცრების დაწყობას ურმებზე და უდარდელად შესცქეროდა **„ტრიოს გამოსვლებს“.**

ტოქსინი.

აქაც-იქაც!

მიბაძვა.

კულაკი ნიკიფორე მძიმე ავად შეიქნა.

— უნდა ვაზიაროთ. — დაიჭინა მისმა მეუღლემ. ხუცესს დაუძახეს.

— ვკვდები მამაო...

— გამაგრდი. დიდ არს ძალი უფლისა, ყველაფერი მისგან გამოვალს.

— მაინც მეშინია. ჯერ არც ერთხელ არ მინახავს სიკვდილი... მეშინია... პირველად ვკვდები...

— ნუ გეშინია, ყველა ჩვენები იქ ფერი იქნება.

— საკრედიტო ამხანაგობაც იქნე-
— იქნება. ბა?

— კოოპერატივები?

—იქნება.

— ოჩერედი?

—იქნება.

— პროტექცია, ნათლიმამობა,

—იქნება. ქრთამი?

— მაინც მეშინია!

— ნუ გეშინია, ყველა ჩვენი იქ
— იქნებიან.

— მნათე იქნება?

—იქნება.

— ჩარჩი გაბრიელა?

— ისიც.

— ალექსი დიაკონი?

— ისიც.

— აქციზი ბაგრატა?

— ბაგრატაც.

— თქვენი მეუფება?

— ცხადია, მეც ვიქნები, ყველანი ერთად ვიქნებით.

— უ-უ-უ-უ, რა ქეიფი შეიქნება. ავიკლებთ იქაურობას!.. **მ—ზა.**

ხელსაყრელი შემთხვევა

— რას შვრები? ხელი ჯიბისაგან!
— რა გაყვირებს!? ასვლაზე ვეხმარები!

შოკრაპანი

„ზაკტპოდან“ უნდა დავიწყოთ,
ვინც საქმე არივ-დარია.
იქ მამლაყინწა გამგეა,
(აბზიანიძე გვარია).
არ მოსწონს მუშა-ღარიბი
თუ სასყიდელზე მივიდა;
ხშირი ყოფილა შემთხვევა
გადმოუგდია კიბიდან.
თანაც რუსული გინებით
დედას გაუხდის ფარადა.
კიდევ ამბობენ აკაკის
ვილაც ყავს ზურგს საფარადა,
კულაკზე გასცემს უხვადა,
მცირეც არ მოეწყინება,
ვაჭრებთან ქსელი გაბა,
სურს თავის გამოჩინება.
თანამშრომლებიც დატუქსა:
— „ჩორტ ვას პობერი ოტკუდა“,
ყოყლოჩინობით მრავალი
წელში მოხარა, მოკუნტა.
ყერძო ვაჭრებზე შაქარი
თანასწორ გაანაწილა,
არ მოიმდურა ბახტაძე,
სიმონია და ბასილა.
მოლარეს კითხეთ თუ იცის
(წვიმა დიოდა შხაპუნა),
საბასი მანეთი სურდა,
რომ ჩუმად შეეტყაპუნა.
ხშირ-ხშირად სახლში ბრძანდება
„ზაკტპო„ ფეხებზე ჰკიდია,
ღვინოზე უყვარს ქეიფი,
მომავლის გზა და ხიდია.

გლეხკომში პოლიკარპეა,
სიმინდში ჩაჰყო ცხვირია.
კულაკებშია ძმა-ბიჭი,
ღარიბი რალად სჭირია.

სიმინდსა მისცემს „უხვადა“,
ვინც სახლში მოეხმარება,
ვენახს გაუსხლავს, გათოხნის,
მისთვის არ დაეზარება.

ამბობ ბს: — ღარიბი ურგია,
რას ქვია სიბრალულია,
„რასაცა შესჭამ შენია,
ოაც არა დაკარგულია“.

—:—

წასადილოა წითელი
მაგრამ შიგ არა ჰყრია „რა,
ნაცარს მეტს ნახავ' საქმელში,
მარილის გემოს კი არა.
ჟანგიან დანით, კოვზითა
სულ აგერევათ გულია,
ყურსაც არავინ გაიბერტყს—
თუ გინდ ამოგხდეს სულია

—:—

სადგურის ბიუროკრატებს.
„საქმისთვის“ ალარ სცალია;
ჭკუაზე ვერ მოიყვანეს,
„საათმა“ სული დალია.
ვის ნახავ, სად რა კეთდება.
მაგრამ ეს არაფერია;
ბუფეტში შუალამემდი
„მრავალჟამიერს“ მღერიან.

—:—

აფთიაქს ნულარ იკითხავ,
(ან კი რა საკითხავია),
გამგე და თანამშრომლები
„მამა აბრამის კრავია“.
აცდევინებენ მუშებსა
დღე სამი, მგონი მეტიცა,
„ვახ რა ძნელია წაკითხვა“
გრძელ-გრძელი რეცეპტების
წამლების დასამზადებლად
დრო კიდევ მეტი სჭირია,
სულს ღაფავს ავადმყოფი და
ჭირს გადაკიდეს ჭირია.

მანი.

ვარჯიშობა

დიდი-ჯიხაიში

მილიციას მივხედოთ,
გამოვაღოთ კარები.
იქ ისეთი ჩხუბია,—
ველარ გავეკარები. **სი—ვა.**

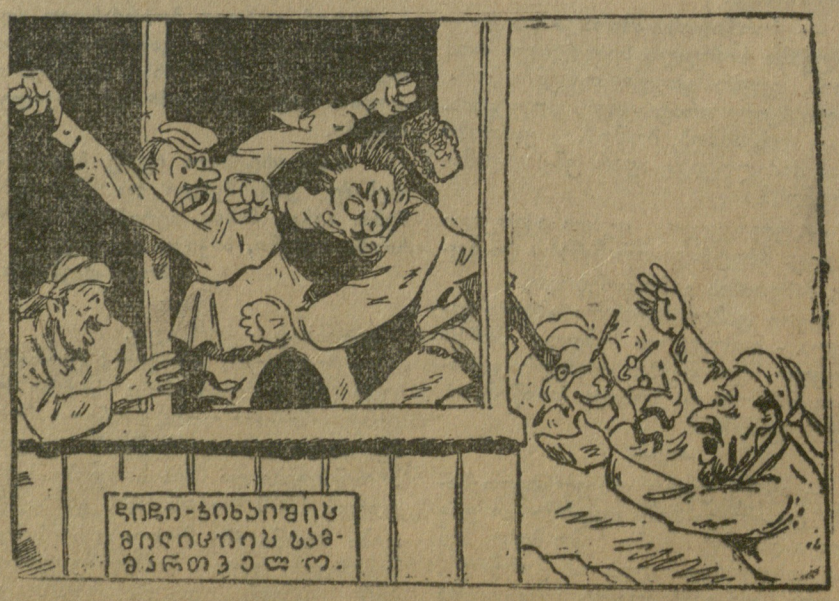

— ჩხუბია.. ერთმანეთს ჰკლავენ... მილიციელებს დაუძახეთ!
— არა სცალიათ, თვითონ ჩხუბობენ!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კრიალოსანი

„გასწმ..ნდეს“ წმიდა“ მამებმა‘

ეპისკოპოსმა გერასიმიამ, რომელიც ქალ. ბაიომში ცხოვრობს ფოთის ტაძრის დეკანოზს კლიმენტი ჭანტურიას გამოუგზავნა ბერი ალექსი ჩხეტიანი სხვადასხვა საეკლესიო ნივთების წასაღებად. დეკანოზმა გახსნა ტაძრის ნივთების ყუთი და აღმოაჩინა, რომ იქიდან მოუპარავთ საეკლესიო ნივთები. ჭანტურია ნივთების წაღებას აბრალებს მღვდლებს: ბიბოხიძეს და კაჭარავას, ხოლო ეს უკანასკნელნი—თვით ჭანტურიას.

„კომ“.

„დალამდა. წვრილნი ვარსკვლავნი
აყვავდენ, დასხდენ ცაზედა“—
ქრისტე.—აბა მითხარით, ხუცებო,
რა ხდება ქვეყანაზედა?
ხუცები: — ალარ მოგვიდის მრევლიდან
საკურთხები და დრამაო,
და ხალხის ცარცვის სურვილი
ჩვენთვის შექმნილა ამაო.
და რადგან მრევლი ურწმუნო
თავს ალარ „გვაწმენდიებსო“,
შენი ტაძარი „გავსწმინდეთ“
„წმინდა მამებმა“, იესო.

უკანა კარიდან

საბჭოთა ჭუჩაზე არსებულ კოოპერატიულ საყასბოს № 77 მოსამსახურე აშოტა ვანეცოვი მიკიტნებზე რიგს გარეშე ჰყიდის ხორცს უკანა კარებიდან.

„მ“.

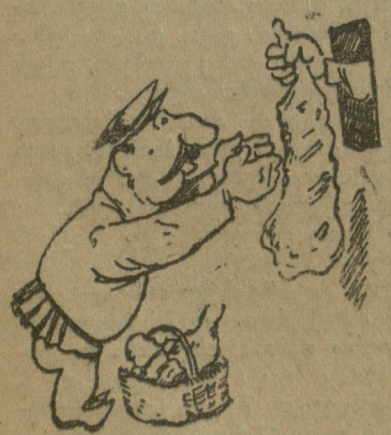

ვანეცოვი: (არშინ-მალ-ალანის“ ხმაზე)
მიკიტნებთან „სმიჩკა“ მიყვარ!
დიმ-დარიდან, დარიდან.
ამიტომაც ხორცს ვაწოდებ
მათ უკანა კარიდან.

კონსულტაცია

ტრწოს აგრონომი ჩონიაძე სისტემატიურად ლოთობს და მუდამ გალეშილი ბრძანდება.

„მ“.

გლეხი: ამხანაგო აგრონომო, მიშველე, მირჩიე რამე. ვიღუპები! ჩემს ნერგებს ყველას ფოთრი გაუჩნდათ და ძირი უხმებათ.
აგრონომი:—რაო?!.. ვისი დ-დ-დ-დ-ა-ო?!... გგაწყენიე რამე? ბეე... (პირს აღებინებს).

იობიძე ქაფია

ქუთაისის ფოსტის სადგურის კანტორის გამგეს ვიქ. იობიძეს გაუფლანგავს კანტორის ფული 400 მანეთამდე... გაფლანგული თანხა მას დღესაც არა აქვს დაფარული, მაგრამ გამფლანგველის მოხსნასა და პასუხისგებაში მიცემაზე არავინ ზრუნავს.

„მ“.

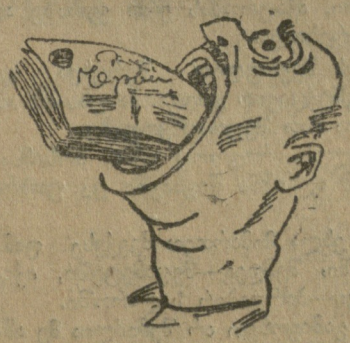

იობიძე თავის გულში ალბად ასე ღიღინებს:

გენაცვალე ქუთაისო
და მის ფოსტის კანტორაო,
კანტორაში თუ ფულს შევხვდი,
არ გაუშვებ, დავტორავო.
თუ ცოდვები გამიმეორდა
საქმე ცუდათ წამივიდა,
ან ნელ-ნელა გადავიხდი
ან შევირჩენ ხახვივითა.

როცა დავწინაურდი, ვიქეიფე დაურით

რკინის გზის მთავარ სახელოსნოს ზეინკალი ალექსანდრე ვლადიმერისძე ჯაფარიძე დაწინაურეს და დანიშნეს რკინის გზის საქარხნო-საფაბრიკო სკოლის გამგეთ. მან საზეინკლო იარაღების ანგარიშში გაიტანა 2.553 მანეთი, რომლის მიღებისთანავე გაეშურა საქეიფოთ რესტორან „ევროპაში“, „ევროპიდან“ „სიცოცხლეში“, „სიცოცხლიდან“ „ელდორადოში“, „ელდორადოდან“ „ოლიმპიაში“, „ოლიმპიიდან“ „ვემოში“, საიდანაც ის უგრძნობელი თავის სახლში წაიყვანეს.

„კ“

ჯაფარიძე (რომელიც გამსახლში ჯერ კიდევ არ გამოფხიზლებულა, ასე მღერის):

ჯიჭი-ჯიჭი, ვახე-ვახე,
დროს ტარება ბევრი ვნახე,
„ხიმპატია“, „სიცოცხლეო“,
ვიქეიფე, ვიცოცხლეო.
არ დავტოვე „ელდორადო“,
და გამიხდა ბედი მტრადო.
(პროკურორს)—
გასწი გამცილდი
რას ჩამაცივდი,
ა-რა-ლო-ო... დილ-დი-ლას...

ტერორი და პურმარილი

ქუთაისის I-ლ აბანოს გამგე ნოე ჯუხიანიძე თითქმის ყოველდღე ლანძღვა-გინებით უმასპინძლდება მუშებს, ემუქრება მათ სამსახურიდან მოხსნით, ეწევა მათ ექსპლოატაციას. ის იმდენად თამამად და უკანტროლოდ მოქმედებს, რომ დაწესებულების თანამშრომლებს თავის ოჯახის საქმეებისათვის იყენებს. მაგალითად, არუთინოვას ქალს ხშირად ატანს თავის სახლში სხვადასხვა ნივთებს, პირველ მოთხოვნილების საგნებს.

ჩამოდექით, გზა მომეცით!
ვერ მიყურებთ ტვირთით განა?
ეს სურსათი, ეს ხორაგი
ნოეს სახლში გამატანა.
მას ფულებით „აცქნაფულით“
ხშირად უყვარს გამართვაო
ქეიფის და მასთან მიმაქვს
საჩოვაგით კალათაო.
თუ დროზე არ ჩავაბარე
ნოეს ცოლს და იმის შვილებს
ლანძღვა-ორევით ამომაგდებს
დედის საფლავს ამიტირებს.

ნაწყვეტი

ა. ზორიჩის ფელეტონიდან გადმოქართულებული

ფოსტაში შემნახველ კასის საკონტროლო ფანჯარას მიადგა კაცი, რომელსაც ხელში შეკრული ეჭირა. ეტყობოდა — ძალიან ეჩქარებოდა.

— ამხანაგო, — მიმართა მან მოსამსახურეს, რომელიც რაღაც ქაღალდებს ამოწმებდა, — დილით მე აქ წიგნაკით მივიღე ფული. თვრამეტი მანეთი მეტი მოგიციათ; მიიღეთ უკანვე.

— რიგში ჩადექით — უთხრა ერთმა უკანიდან.

— კი, მაგრამ საქმე იმაშია, რომ შეცდომით მეტი ფული მომცეს და მინდა უკან დავუბრუნო. მე არ შემიძლია მოცდა, მეჩქარება, მატარებელი სამის ორმოც წუთზე გადის, მე ჩამოსული ვარ!

— აქ ყველანი ჩამოსულები ვართ.. რიგი დაიკავეთ! — შემოუტიეს რიგიდან.

— თქვენ დარწმუნებული ხართ, რომ ზედმეტი მოგცეს? — შეეკითხა მას მოსამსახურე.

— როგორ არა; დავითვალე და მეტი აღმოჩნდა!

— რატომ სალაროსთან არ დაითვალეთ მაშინვე?

— რიგი იყო... მიჯიკავებდენ... ვერ მოვახერხე.

— მერე რა, რომ რიგი იყო! უნდა დაგეთვალათ. ეხლა ყველა რეესტრებში უნდა ვეძიოთ. მიმართეთ იქ, მესამე ფანჯარაში!

როცა მესამე ფანჯარასთან მივიდა, იქ ვიღაც მოჭალაქე ფულებს იღებდა ბლომად და პორტფელში აწყობდა. (ალბად მოლარე იყო).

— დაიცადეთ! ხომ ხედავთ არა სცალია! იქით გაიწით! — საეჭვო თვალებით შემოუბღვირა მან კაცს შეკრულით.

— იცით საქმე რაშია...

— არაფერიც არ ვიცი. სახაზინო ფულებს ვღებულობ, პასუხისმგებელი ვარ... იქით გაიწით!

— თქვენ გგონიათ, რომ მე თქვენი გაძარცვა მინდა? — ბრაზი მოუვიდა მას.

— არაფერიც არ მგონია, მაგრამ სიფრთხილეს თავი არ სტკივა, მე თქვენ ვერ გიცნობთ. მომშორდით, თორემ დარაჯს დავუძახებ!

კაცი შეკრულით მოშორდა. ბრაზმა შეიპყრო ის. ყველა ეჭვის თვალით უცქერდა მას. ბოლოს, როცა მოლარე წავიდა, კაცი შეკრულით მიადგა მესამე ფანჯარას.

— რიგი, რიგი დაიცავით! — შესძახეს ერთხმად.

— საკვირველია, — უთხრა მათ —მე ხომ თავისთვის არ ვცდილობ?! შეცდომით მეტი ფული მომცეს, მე არ მინდა ვისარგებლო მათი შეცდომით, და კეთილსინდისიერად ვუბრუნებ ფულს.

— აქ ყველა კეთილსინდისიერი ხალხი ვართ. ჩვენც ვაბრუნებთ ფულს. რიგში ჩადექით.

როგორც იქნა, მიაღწია მესამე ფანჯარას, სადაც ასეთი პასუხი მიიღო:

— აი, იქ მეოთხე ფანჯარაში მიმართეთ!

— მე აქ გამომგზავნეს.

ეს შეცდომაა... ივანე სერგეევიჩ,— მიმართა მოსამსახურემ კოლეგას, — რატომ გამომიგზავნეთ ეს კაცი? ეს ხომ თქვენ გეხება?

— მე ხუთას ნომრამდე მეხება; შემდეგ კი— პეტრეს.

— პეტრე ბიულეტენით წავიდა. ავად არის, დეზინტერია დამართია.

— აკი ვეუბნებოდი, ნუ სჭამ-მეთქი ბაკლაჟანს, მოუხარშავია, რა ვქნათ ეხლა? — და მათ თათბირი გაბმართეს.

— ერთი ამ ვაუბატონს დამიხედეთ!—დაცინვითა ჩვენა სხვებს ერთმა მანდილოსანმა კაცზე შეკრულით. —ყველგან ურიგოდ უნდა გაძვრეს. უკაცრავად, ჩადექით რიგის ბოლოში!

— უზრდელი, ხამი! მილიციონერს უნდა დავუძახოთ, რომ აქედან გაათრიოს ეს ოხერი!

— ჰმ! 18 მანეთი! ყოფილიყო 118 მანეთი, აქაურობას ერთ ვერსზე არ გაეკარებოდა.

კაცს შეკრულით შერცხვა და ზურგშექცევით დადგა. პასუხს არ აძლევდა მათ შეურაცხყოფაზე.

ბოლოს, როგორც იქნა, მოსამსახურემ აღნიშნა წიგნაკში და უთხრა მას:

— ეხლა მიმართეთ მეექვსე ფანჯარაში, შემდეგ—მეცამეტეში, იქიდან კი—პირდაპირ სალაროში.

— გამიგონეთ არ შემიძლია მე ამდენი სიარული. მატარებელზე მიგვიანდება, ქალაქ გარეთ ვცხოვრობ.

— უწინ ვიც იქ ვცხოვრობდი; არა უშავს. სულერთია, პირველ მატარებელს მაინც ველარ მიუსწრებთ. ხუთი საათის მატარებელს გაჰყევით.

— გმადლობ ძალიან!—წყრომით სთქვა კაცმა შეკრულით.

— რა ვქნათ. ჩვენი ბრალი არ არის. ფული მაშინვე უნდა დაგეთვალათ სალაროსთან.

წავიდა მეექვსე ფანჯრისაკენ. მოთმინებიდან გამოსული, ის იყო მიუახლოვდა ფანჯარას, რომ შესძახეს:

— აბა, აბა, მაგეთები არ იყოს!— საითკენ მიძვრები? რიგში, რიგში ჩადექით უკან!—და წინ გაუდგენ გაუვალ კედლად. ყველანი ანთებულ და ზიზღის თვალებით უცქერდენ მას.

— მხოლოდ ბეჭედის დასმაა საჭირო.. სხვა არაფერი არ მინდა!—მიმართა მათ მუდარის ტონით კაცმა შეკრულით. —მე მოლარეს ერთი წამი!

— ჩვენაც ყველას ერთი წამი გვჭირია, მხოლოდ ბეჭედის დასმა, მაგრამ რიგში ვდგევართ. მოითავმდაბლეთ თავი და თქვენც ჩადექით რიგში! — დასცინა ვილაცამ და ყველას გაეცინა.

— მე ვერაფერი გამიგია ამათი! მე ხომ ჩემი სარგებლობისათვის არ ვცდილობ?.. ესენი კი დამცინიან, შეურაცხყოფას მაყენებენ, მდევნიან, მაგინებენ, მძარცველადაც ძმობათლეს; დასწყევლოს ეშმაკმა, გინახავთ ასეთი ხალხი?!

— თქვენ სული წმინდა ხართ რა! მიიღეთ 18 მანეთი მეტი?—აიღეთ და ჩაიდევით ჯიბეში და არხეინად გაუყევი გზას სახლისაკენ. ბავშვს რამეს უყიდით!—უთხრა კაცმა სათვალეებით.

მიაღწია ფანჯარას.

მოსამსახურემ ბეჭედი დასვა მინ ქალალდზე.

— ეხლა კიდევ ვის მივმართო! — ხმამაღლა და ბრაზიანი კილოთი შეეკითხა მოსამსახურეს.

— მეცამეტე ფანჯარაში და გთხოვთ ხმას ნუ უწევთ!

მეცამეტე ფანჯარასთან მას კიდევ მოუხდა 20 წუთი ცდა.

აქედან ის გაგზავნეს უფროს ვანტროლიორთან, ხოლო ამ უკანასკნელმა ის გაგზავნა ინსპექციაში, სადაც შეადგინეს ოქმი.

ბოლოს, როცა ის მიადგა სალაროს 18 მანეთის ჩასაბარებლად, სალარო უკვე დაკეტილი იყო.

მოლარე „თავაზიანი" გამოდგა და, როგორც იქნა, მიიღო ფული.

— ეეჰ, თქვენ! წესიერად მაინც დაგეწყოთ ეს ფული! განა ასე აბარებენ ფულს?—წყრომით უთხრა მოლარემ კაცს შეკრულით.

კაცო, ეს რასა ჰგავს! მე თქვენი სარგებლობისთვის ვქენი და არა ჩემთვის. მადლობა მაინც გეთქვათ, თქვენ კი მისაყვედურებთ კიდეც...

— ოჰო, ერთი ამას დამიხედეთ! მადლობა თქვენ უნდა მითხრათ, რომ ოთხი საათის შემდეგ სალარო გავალ და თქვენგან ფული მივიღ!... მიდით მეათე ფანჯარაში და წიგნაკს მიიღებთ!

როცა კაცი შეკრულით მეათე ფანჯარას მოშორდა, დაწესებულებაში ზოგიერთ თანამშრომლებისა და დარაჯების გარდა არავინ იყო.

გამოსვლისას შეხედა საათს, რომელიც 5 საათ. 47 წუთს აჩვენებდა.

— შემდეგში კიდევ ცდენ და, თუ კაპიკი დაგიბრუნო, სულელი მიწოდეთ!—სთქვა მან და კარები გაიხურა.

ი. ი.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ორი ქუდი

— ერთს ქუდსა და პორტფელს აქ დავტოვებ, თით ქოს სამსახურში ვარ... მეორე ქუდს დავიხურავ და გავისეირნებ!

„პოეტობამ დაღუპა“

„რა უცნაურად ატოკდა გული:
ძველისძველ წყლულებს ახლად მიფერავ.
სული ათასფრად გადაქარგული
შენ ჭაბუკურად გადმისხვაფერე.
რა უჩვეულოდ გული ატოკდა
მაგ სიქალწულის სხივ-დანაცემი...
უკვე აღარ მსურს ვიყვე მარტოკა,
მსურს შენთან ვიყო და იყო ჩემი.
ამ ახალ ტალღებს რომ მინანინებ
გული ზღვასავით ხომ ამიდიდდა!
მე წარსულს ველარ მოვინანიებ,
შენ კი დამიდექ მზიან ამინდათ.
სისულელეა ეს ყველაფერი!
რაღა დროს სულის ატოკებაა!
შენი მზე ახლა ამოიფერა
და მე კი... დროა ვიყო მარტოკა“.

ეს იყო ერთად ერთი ლექსი, რომელიც გერმოგენმა მისწერა თავის შეყვარებულს, იმავე დაწესებულების საქმისწარმოებელ ქალს, რომელმაც ის იყო, მეოთხე ქმარი გამოიცვალა. და მეხუთედ გერმოგენს გადააცვა ჯამანდი.

საერთოდ, მეტი ლექსი გერმოგენს არ დაუწერია თავის ცხოვრებაში.

მას შემდეგ გერმოგენი დააწინაურეს. ესე იგი დააწინაურა მისმა სიძემ, დაწესებულების გამგემ და მოლარეობა მისცა.

გერმოგენმა ფული გაფლანგა და ჩასვეს. — ჩასვეს, მაგრამ ბოლოს გამოვიდა გამსახლიდან და სადღაც სხვა დაწესებულებაში მიიღო მოლარეობა. აქ მას, ახალი სალარის დანახვაზე კვლავ მოუვიდა მუზა და დასწერა ახალი ლექსი, რომელიც, როგორც ამბობენ მოტივებით ძლიერ წაგავს სატრფოსადმი მიძღვნილ ლექსს. აი თითონ ლექსიც:

„რა უცნაურად გათბელდა ჯიბე.
შენ კი სალაროვ, ახლად მატოკებ
და შენგან რამე თუ ჩავიჯიბე
გამსახლში ალარ წავალ მარტოკა.
რა უჩვეულოდ ჯიბე ატოკდა
მაგ ჩერვონცების სხივ-დანაცემი.
ყოველთვის წყალს არ მოიტანს კოკა,
მაგრამ ეგ თანხა ხომ არის ჩემი...
მაგ ჩერვონცებით რომ მინანინებ
ჯიბე ტიკივით ხომ გამიდიდდა.
ახლა ვუყვარვარ ყველა მანიებს.
მაგრამ გამსახლში წასვლაც არ მინდა.
სისულელეა ეს თავპატიჟი:
რას ვუბოდიშებ ნეტა ამ კასას?
ეს ჩერვონცები ფრიად მაგიჟებს
და ვერ დავტოვებ ვერც ერთ მარკასაც“...

გერმოგენმა, როგორც ამ ლექსიდანაც სჩანს, ხელმეორედ გაფლანგა (მარკებიც კი არ დაუტოვებია) და მაშასადამე, ხელმეორედ ჩასვეს.

— დამღუპა პოეტობამ; პოეტის უღვინობა არ შეიძლება და ღვინო უფულოდ არ იშოვება... თუ ახლა ამ წმენდას გადავრჩი, პოეტობაზე ხელს ვიღებ, — ფიცავს გერმოგენი, რომელსაც უკვე მოუსწრია გამსახლიდან გაძოსვლა და ისევ მოწყობა სამსახურში.

ალლარ-ალლარსან.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შეჯიბრი

სხვა გამგე ჩვენ არ გვინახავს.
იყოს ასეთი საზარი.
როდესაც იგი გაჰყვირის,
მიდამოს გააქვს ზანზარი.

ნაბარვეველი.

— თუ არ ავუწიე ხმას, მგონი მაჯობოს.

პროტექციის წინააღმდეგ

დირექტორი:—რაო? ბარათი გაქვთ? როგორ იქნება! დაუშვებელია. საპროტექციო ბარათით მე სამსახურში არავის არ ვლებულობ. ვინ არის შემდეგი?

უმუშევარი: — წაიკითხეთ, მაინც ბატონო დირექტორო!

— არა მცალია, მორჩა.

— დავიღუბე.. ნიკომ კი დამარწმუნა რომ...

— რაო... ნიკოს ბარათია... უკაცრავად... დაბრძანდით.... აგრე გეთქვათ თავიდან...

სიმი.

სცენა ხიდზე

მუშები ღებავენ მდ. ტეხურზე ეხლახან აგებულ ვეებერთელა ხიდს. მიჰქრის ეტლი ერთი მგზავრით. ეტლს წინ გადაუდგება ანდრო გულუა.

ანდ. (მეეტლეს) პოსტოი, გააჩერეთ ეტლი.

მგზ. — ნუ დაუჯერებ, გასწი, მეჩქარება.

ანდ. (მრისხანეთ) დადექი მეთქი... (მეეტლე ჩერდება. მგზავრს ეკითხება) თქვენ ვინა ხართ?

მგზ. მე. მლებვართა უსტა, ფოთის კავშირის წევრი, კოწია ჭითანავა.

ანდ. აა... თქვენზე ამბობენ, რომ თანამშრომლებს სჩაგრავსო და, რაც უარესია, მათი ნაშრომსაც ითვისებსო.

მგზ. — სტყუიან, ხანდახან ზედმეტსაც ვაძლევ... მებრალება მუშები.... (მრისხანეთ) ერთი ეს მიბრძანეთ: თქვენ რა უფლება გქონდათ შეგეჩერებიყთ ჩემი ეტლი... ა.... რა უფლება გქონდათ მეთქი?

ანდ. — მაპატიეთ, შევცდი... სხვა მეგონეთ... საინტერესოა ვიცოდე, ამ კასრით რა მიგაქვთ.

კოწ.: — აა... როგორ აგიხსნა. თქვენ რად გაინტერესებს.

ანდ.: — საინტერესოა, უნდა მიპასუხოთ.

კოწ.: — ეს, ჩემო ბ-ნო, გახლავთ ზეთი... დიახ, ზეთი... სამ ფუთამდე.

ანდ.: — მერე საიდან. მოიპარე?

კოწ.: — რავა გეკადრებათ, მეტალტრესტს ვასესხე „დააკლდა".

ანდ.: — მერე „აქეთ" სად მიგაქვს.

კოწ.: — ნუ, ჰროსტო... არ დასჭირდა და ისევ „შინ" მიმაქვს.

ანდ.: — სტყუი, მე ამას ჩეკას გავუცხადებ (ხმები „სტყუის, სტყუის, არ დაუჯეროთ. მოპარული აქვს").

ტარნათლია.

1930 წ. პირველ იანვრიდან
გამოვა
?

ახალგაზრდა მხატვართა გვერდი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ამბავი № 114 კოოპერატივში
კ. კვალიაშვილი. ტფილისი.

— შვილო, ერთი გირვანქა ყველი ამიწონე!
— არ არის დედი!
— ყველი ამიწონე ერთი კილო.
— ამ წუთში, ჩემო მშვენიერო!

„№ 8"
თათულოვი. ტფილისი.

ახალგაზრდა: — მგონი ტრამვაის მოსვლას ვერ ვეღირსებით!
მძღოლი: — მე ვიკითხო, თორემ შენ ახალგაზრდა ხარ, მოესწრები.

„დაჩაგრული"
მ. დოლბაია. ტფილისი.

— გასწი, გასწი! მე ვინ შემეწევა, „ნალოგებმა" ტყავი რომ გამაძვრეს?!

ბარჩევანი
ლ. ასტვაცატუროვი.

— რომელი უფრო გიყვარს: მამა თუ დედა?
— მამა.
— რატომ?
— იმიტომ, რომ მამამ „ტარტაროზი" გამოიწერა!

საკატიო მიზეზი
ვ. ოთხოზორია. ზუგდიდი.

— რატომ არ უშვებთ კედლის გაზეთს?
— თავი დამანებე, თუ ძმა ხარ! გამგე ისეთი თვალით მიცქერის, რომ...

ნამდვილი მიზეზი
ხ. ვერძაძე. ბათუმი.

გამფლანგველი... — ფული მე არ შემიჭამია, ამან შეჭამა, და პასუხიც ამას მოსთხოვენ!

სამართლიანი საყვედური
გ. ლეონიევი. ხელნაღი.

— რატომ არ შეაკეთეს ჩვენი სკოლა?
— ჰმ! ეს კი არა, კედლის გაზეთისათვის ათი შაური ვერ გაუმეტებიათ.

სწორი მისამართი
არჩ. ჩხეიძე. ტფილისი.

— ვის ეძებთ?
— სამმართველოს ინსტრ. გრ. მგალობლიშვილს.
— ეს „მოსკოვში" იქნება, ანდა „გურიაში".
— გურიიდან ჩამოვედი და მოსკოვში როგორ წავიდე?
— შენ ვერ გაიგე — „გურია" და „მოსკოვი" რესტორანებია ტფილისში. წადი და იქ ნახავ!

ჯოჯოხეთის კუთხე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ო, დათიკო მამაო, გუვაროსებია ჭამაო.

შევარდენი

ოცა სოფ. **ერწოს (ტფ.** ოლქი) მღვდელს დავითს, (ღლეს კი დათიკოს) მრავალრიცხოვან მორწმუნეთა ლარმ-ქრიდან შერჩა მხოლოდ ორიოდე ბებრუხანა, მან მღვდლობას გაკრეჭა ამჯობინა. ანაფორასაგან ხალათი და შარვალი შეიკერა და „განკაცდა“.

— ჭამაზე ჩვეული კაცია; მაგას შესაფერისი სამსახური უნდა მივსცეთ! — მოილაპარაკეს სოფლის მესვეურებმა და... და ორაგული (ე. ი. დავითი) წყალში (ე. ი. წითელ სასადილოს ღვინოში) გადააგდეს.

შესცურა დავითმა ღვინის ტბაში. (ვერავინ ვერ სჯობს სმაში).

— გმადლობ, ღმერთო, რომ ამდენი ხნის შენდამი წირვა-ლოცვა არ დამიკარგე და ამ გაჭირვების დროს, მელიც, წარმოიდგინეთ, სასადილოშიაც გამოადგა.

— ქრისტემ თუ კი წყალი ღვინოდ აქცია, ნუ თუ მე არ შემიძლია ღვინო წყლად ვაქციო?—გაფიქრება და შესრულება ერთი იყო.

თუ ამის შესახებ ვინმე უსაყვედურებს დათიკოს, პასუხი ასეთი აქვს:

— წყალნარევი ღვინო (უფრო სწორად — ღვინონარევი წყალი) კაცს გაბერავს და ვერ დაათრობს! ლოთობას უნდა ვებრძოლოთ.

ასე ებრძვის ლოთობას ერწოს წითელი სასადილოს გამგე.

ძმა ძმისთვინა, „შავ“ დღისთვინა

აშ—ბი

ახალგაზრდა გელაშვილს ცოლის შერთვა სურს, საპატარძლოც მზადა ჰყავს, მაგრამ ქორწინებას ხელს უშლის ერთი გარემოება: გელაშვილი ვასილი ოცდაერთი წლისაა და მას სამხედრო სამსახურში წასვლა ეწევა.

— თქვენც კარგად მოგეხსენებათ, რომ ჯარში წასვლას სახლში ახალმოყვანილ ცოლთან ყოფნა სჯობია. ამიტომ, ბატონო გიორგი, შედით ჩემს მდგომარეობაში და დამიხსენით ჯარში გაწვევისაგან! — ასე ეჩურჩულებოდა ორღობეში ვასილი **ლიჩის თემის (საჩხერის რაიონი)** აღმასკომის თავმჯდომარეს **გიორგი ხარაიშვილს** და ამ უკანასკნელის მარჯვენა ხელს — ლომიძეს (მატატის შვილი).

— კი, მარა როგორ მოვახერხოთ ეს საქმე? — შეეკითხა ვასილს თავმჯდომარე.

— სულ ადვილად! — ჩაერია ლაპარაკში ლომიძე,— ვასილს ჰყავდა და მოუკვდა ძმა, რომელიც ვასილზე ათი წლით უფროსი იყო, ე. ი. ეხლა 31 წლის იქნებოდა. და, აი: მის მაგიერ მკვდარი ძმის დაბადების წელში ეს ჩვენი ვასილი გადავიტანოთ.

— ეს მართლა კაი გამოგონებაა! — დაეთანხმა თავმჯდომარე.

საქმე გაიჩარხა.

ქორწილი გადაიხადეს.

დეზერტირი ვასილი სოფლად ნავარდობს.

სოფლელები ამბობენ:

— ზოგს ცოცხალი ძმა არ გამოადგება არაფერში; ვასილ გელაშვილი კი მიცვალებულმა ძმამ დაიცვა სამხედრო ბეგარისაგან.

— თუ შტაინახი კაცს ახალგაზრდავებს, მე, პირიქით, ახალგაზრდას ერთი ციფრის გადასწორებით ათი წლით ვაბერებ, ვამოხუცებ- — თავმოწონებით ამბობს ლიჩის თემის აღმასკომის თავმჯდომარე.

მართალია, ათი წლით „მოახუცა“ თავმჯდომარემ ახალგაზრდა ვასილ გელაშვილი, მაგრამ ამ უკანასკნელს მაინც 21 წლის ყმაწვილის შეხედულება აქვს.

ეფსუა, თუ ვასილს ისევ ხვდეს ჯარში წასვლა და ახალშერთული ცოლის მიტოვება, ხოლო აღმასკომის თავმჯდომარეს...

წინასწარ არაფერს ვიტყვით; ეს მუშგლეხინის საქმეა.

საქმე არის ადვილი, შეიცვალოს ადგილი.

პოლუსკი.

ქალ. ფოთის წყალოსანთა კავშირის მუშები გვთხოვენ დავსწეროთ მათზე „**სანამ ვიყავ ახალგაზრდა**“ ს პაროდია:

სანამ ვიყავ ახალგაზრდა,
ბოლოდინში ძგერდა გული.
ვნატრობდით და არ გველირსა
ჩვენი საქმის დასასრული.
ამდენ ცდაში ჩვენ დავბერდით,
სახე დაჭკნა, დაგველარა.
მაგრამ „სუდში“ ჩვენი საქმე
არ გაირჩა მაინც არა.

და ეს პაროდია, გვთხოვენ, გადავუგზავნოთ ფოთის, ტფილისისა და ახალ-სენაკის შრომის სასამართლოებს, საიდაც მათი საქმე ხელფასის შესახებ ირჩეოდა მთელი ორი წლის განმავლობაში.

ჩვენც ვასრულებთ მათ თხოვნას და პირველ ორ მათგანს (ფოთისა და ტფილისის შრ. სას.) ვუგზავნით ასლებს, ხოლო დედანს კი—სენაკის შრომის სასამართლოს, რომელიც ამ დღეებში აპირებს გადაიხადოს ამ საქმის გაჭიანურების ერთი წლის თავი.

რა მოკლე მანძილია სასამართლოს სკამიდან ბრალდებულის სკამამდე?!

ასეთი შემთხვევა ხშირად იწვევს ადგილის შეცვლას.

ნასალმა შობა ღვინო, ვინ იზამდა, ვინო!

სი-გოლა.

ზემოთ (აბავ. გვერდზე) ჩვენ დავინახეთ, თუ როგორ ხდება ღვინისგან წყალის მიღება. ისიც გავიხსენეთ, თუ ქრისტემ როგორ აქცია წყალი ღვინოთ.

ანალოგიური შემთხვევასთან გვაქვს ეხლაც საქმე, რომელიც იმაში გამოიხატება, რომ:

სასმელი წყალი არა გვაქვს,
ქსანსა ვსვამთ, როგორც ლაფია,
წყაროს ფულები მოკრიფეს,
სამ ვაჟკაცს გადუყლაპია.

ალბად თქვენ გიკვირთ: — რა შუაშია აქ წ[illegible] ან ღვინის მიღების საშუალებაო?!

ეხლავე მოგახსენებთ.

ქსოვრისი ულწყლო სოფელია ქართლში.

სოფლელებმა წყლის გასაყვანად ფული მოკრიფეს და...

და სამმა „ვაჟკაცმა“ (ალბად ფულის მომკრეფი კომისიის წევრებია) ყლაპი უქნა მოკრეფილ ფულებს.

აი, მარტივად და უბრალოდ როგორ ღებულობენ წყლისაგან ღვინოს.

— რა გვქნა, სასმელი წყალი არ გვქონდა, გვწყუროდა და ღვინო დავლიეთ! — თავს იმართლებენ ფულის ამკრეფლები.

ალბად ადგილობრივმა ხელისუფლებამ მხედველობაში მიიღო მათი თავისმართლება, ერწმუნა მათ სიტყვებს, გვერდზე გადაბრუნდა და დაეძინა!

თუ მაგრად არ სძინავს, ეს წერილიც გამოაღვიძებს.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მოკყრობა მუშტრისადმი

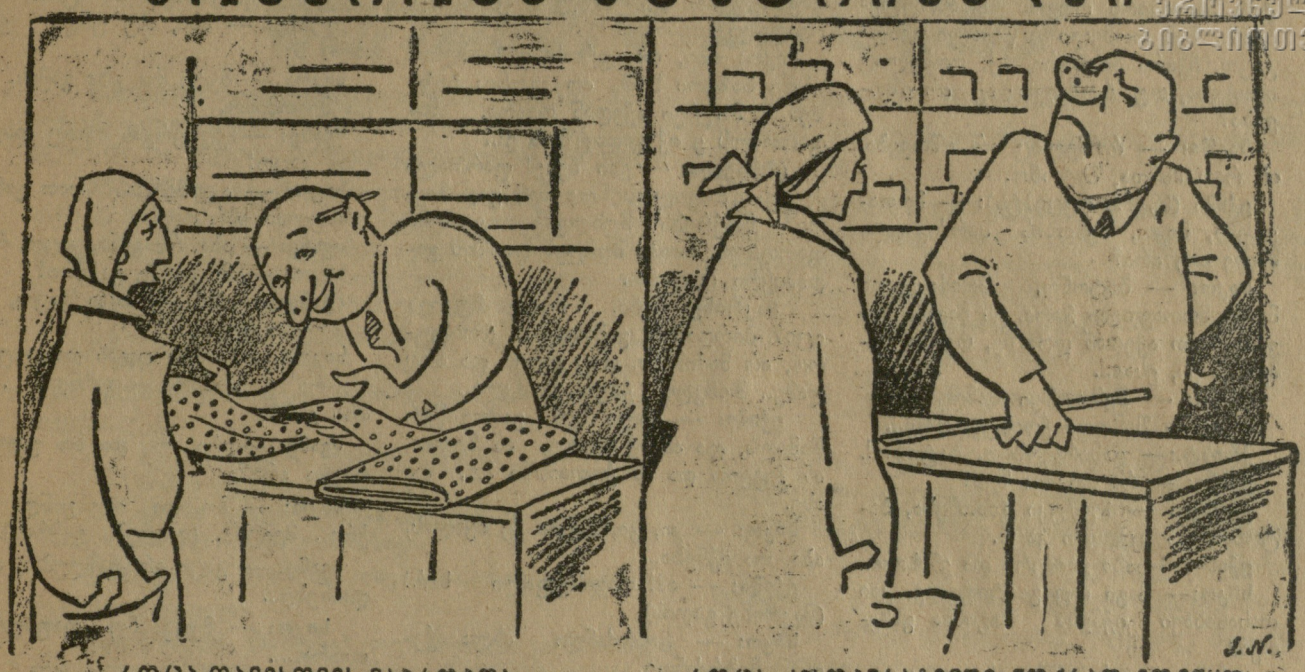

როცა თავისთვის ვაჭრობდა

როცა კოოპერატივში ნოქრად მოეწყო

საექიმო პუნქტში

სცენა სოფლის ცხოვრებიდან

მაკრინე: — ბეჩა სად დეიკარგა აწი ის დოხტური?! რეიქნა ამდენ ხანს? მართლა რავა დაჩერჩეტობს საცხა, საცხა...

ქრისტეფორე: — დასწყევლოს ეშმაკმა იმისი თავი და ტანი, თუ ვინმე კი გამეელაპარაკა, ისიც რავა მოშორდება...

მაკრინე: — კაი დოხტური ქია ბეჩა! ამას წინათ ჩემი ბალანაი გამიხდა ავად და წამევიყვანე; ვაჩვენე და გამოუწერა რაცხა წამალი; დავალევე და ქე მორჩა...

ქრისტ.: — კი, კი აქიმი კარა, უი, მართლა, ქრისტეფორე, რა გითხრა იცი? ქალი, რო მუშაობს ამ დოხტურთან, მაგი აკუშერკა ყოფილა ბეჩა.

ქრისტ.: — კი, კი... აკუშერაა, აბა!

მაკრ.: — კი მარა, ქალებსაც არ-ჩენსო. ბებია ქალს რომ ვეტყვით ჩვენ, იმათზედ უკეთესად არ-ჩენსო, თურმე ქალს - მშობიარეს.

ქრისტ.: —კი, კი! იმას დოხტურობამდის ბევრი კი აღარაფერი უკლია.

მაკრ.: — კი მარა სად დეიკარგა აწი ამდენ ხანს, ან ერთი და ან მეორე.

ქრისტ.: — რა გტკივა მაკრინე თქვენ?

მაკრ.: — რა ვიცი ბეჩა, რაცხა შემომაფრინდა ამ გულ-ბოყვში და საშუალებას არ მაძლევს; შომკლა ქალი პირდაპირ. ახლა რას მეტყვის დოხტური ვნახავ. ეს ყველაფერი კარგი, მარა შენ რაღაზე მოსულხარ ბეჩა ქრისტეფორე?

ქრისტ.: — მე, მაკრინე ჩემო, მუწუკი მაქ იმისთანა ადგილზე გამოსული, რომ ველარც ვჯდები და ველარც ვდგები. ეხლა შეიძლება გაჭრაც კი დასჭირდეს.

მაკრ.: — ნუ გეშინია ბეჩა... რავა დეიკარგენ ბეჩა, ალარც აკუშერკა, ალარც დოხტური, ვაი მაგენი არ მეიყვანა ჩემმა გამჩენმა. უი, სიკოია ბიჭი ქე მოდის, მარა მაგი რა შავ ქვათ მინდა.

ქრისტ.: — ახლა მაგი მობრძანდება, დაასუფთავებს აქოურობას და მერე, ალბათ, ისენიც მობრძანდებიან.

სიკო: — გამარჯობათ თქვენი...

ქრისტ. და მაკრ.: — გაგიმარჯოს...

სიკო:— კაცო, რომ შემოსულხართ აქანე, რატო არ იცით, რომე არ შეიძლება აქანე ჯდომა? ის ხალხი თუ კი იცდის იქით, თქვენ რომელი წითელი კვერცხი ხართ?!.

ქრისტ.:— ბოშო, მოგვწყინდა აქანე ჯდომა ამდენ ხანს.

სიკო:— უნდა მეიცადოთ, აბა რავა გინდათ!..

მაკრ.:—ქე მევიცდი, დედა, მარა, შემომაფრინდა რაცხა და მოვკვდი ქალი...

სიკო: — ნუ გეშინია, თუ შემოგაფრინდა, მოვა ექიმი და გამოაფრენს ისევე, ახლა გადით იქით და უნდა მივალაგ - მოვალაგო აქოურობა...

ქრისტ.: — კი, კი... ბიძია, ჩვენ ქე გავალთ, თუ მალე მოვა ექიმი.

სიკო: მალე მოვა, მალე... (გადიან მაკრინე და ქრისტეფორე)). დასწყევლა ღმერთმა მაგათი სახელი.

ექიმი (ავადმყოფს):— მოითმინეთ, მოითმინეთ.. რავაა სიკო საქმე?

სიკო:— რავაა ბატონო და რავარც უყურეს მაგენი ბატონო ავანტყოფები კი არა, ქაჯებია.

ექიმი: — სიკო შენ გაიგე ახალი ამბავი?

სიკო: — რა ამბავი, ბატონო?

ექიმი: — ძაან ყაჩაღურათ იქცევიან, კაცო, ჩინელები.... დღეს სიმინდი მოვიდა მგონებ კოოპერატივში და არიგებენ არა, სიკო?

სიკო (თავისთვის):— ეე! ოურია ახლა... ბატონო, რა დროს მაგაზე ლაპარაკია.. ჩინელები თუ ყაჩაღურათ იქცევიან, ჩვენ მთავრობას კი შეუძლია იმდენი, რომე კბილები ჩაამტრიონ... გამინჯეთ ეს ავანტყოფები, თვარა ამეიღეს ტვინი პირდაპირ...

ექიმი: — ჰო, მართალი ხარ შენ... შემოუშვი რიგ-რიგობით (შემოდის ბავში)... რა გტკივა, შე კაცო?

ბავში: — მაცივებს, ბატონო.

ექიმი: — აიწიე ხალათი... უჰ! სიკო, საშინჯია მახდ და მომეცი თუ კაციხარ...

სიკო: — ბატონო, ბავშს ატიტვლებ და ეხლა ეძებ სასინჯს? (თავისთვის) მთლად გამოქერქეტებულია ეს საწყალი!

ექიმი: — ისუნთქე, სიკო, პუნქტის ბალავერს როდის დაასრულებენ?.. შენ რომელი წამალი გინდა კაცო, ჩქარა მითხარი, აქ, რომელიც იშოვება, თუ, რომელიც აქ არ იშოვება?

ბავში: — რომელიც არ იშოვება, ის რათ მინდა, ბატონო.

ექიმი (სწერს რეცეპტს): — მოთავდება, სიკო, შენობის საძიკველი ბალე თუ არა?

სიკო: — ბატონო, საძიკველი ბალე მოთავდება მარა, ეს ხალხი მევიშოროთ აქედან დროზე, თვარა შემეშამეს ეს, ესაა...

ექიმი: — შემოუშვი შემდეგი..

სიკო:— შემოდი ქრისტეფორე...

ქრისტ.:— გამარჯობათ, ბატონო!.

ექიმი: — რა გტკივა შენ?

ქრისტ.: — მუწუკი გამომება, ბატონო, და ვკვდები კაცი.

ექიმი: — აბა გაიძვრე და ვნახოთ..

სიკო:— მაგი თუ გაატიტვლე, კაი დასანახავი იქნება მაგისმა გახეთქამ.

ექიმი: —უ:! დამწიფებულა კაცო, აბა მაკრათ იყავი, გავჭრი.

ქრიხტ.: — ვაი... ვაი.. ვაი...

სიკო:— ვაი შენ და... ნუ ყვირი შენ მაქანე, თვარა, თუ გამოგივარდი გარეთ..

ექიმი: — ვინ არის? ან რა უნდა?

სიკო:— ვინცხა ებრაელია, ფართალი აქვს ზორგზე, და სიარულში გვერდებში შემოათრინდა რაცხაო.

ექიმი: — შემოუშვი...

ებრაელი (შემოვარდება): — გავთავდი, კაცი ვადაი, როგორ ის მადლმა!... გვერდებში შემომაფრინდა და ფეხი ველარ მევიკვალე.

ექიმი: — ქუთაისში რა ამბავია?

ებრაელი: — მე კულაშელი ვარ, შენიჭირიმე!.

ექიმი: — კულაშელი... ვულაშში რა ამბავია.

ებრაელი: — შვიდობა, შენი ჭირიმე.

ექიმი: — წამლები გინდა წასასმობი?

ებრაელი:— თქვენ წამისვით, თუ რამე გაქვთ.

ექიმი: — ა! რეცეპტი. შემოუშვი შემდეგი.

სიკო: — შემოდი მაკრინე!.. (მაკრინე შემოდის).

ექიმი: — შენი ქმარი იყო ეხლა, რომ მუწუკი გაუჭერი? ძალიან იყვირა, მაგრამ მაინც კარგი ქმარი გყოლია.

მაკრ.: — ჩემი ქმარი არ ყოფილა, ბატონო, მი ქვრივი ვარ, ბეჩა!..

ექიმი: — ქვრივი?!? მაშ, რომ გითხოვდე ეხლა შეიძლება.

მაკრინე: — უი!.. ბეჩა, დოხტურო, რას მეუბნები!

სიკო: — ბატონო, თქვენ რას დეეძებთ ახლა მაგის ქვრივობას და გათხოვებას? მეიშორეთ თავიდან (ებრაელს). შენ ალარ მიეთრევი აქედან?.

ებრაელი: — მაცალე ვადაი და წავშავდები. დედობილო, ფართალი არაფერი გნებავთ?

სიკო: იმე, რა დროს ფართალია! აქანე ბაზარი ხომ არ გგონია ბიჭო შენ ? მოუსვი აქედან თვარა, მაგ ფართალს ე იქ გადაუშობ ე!..

ებრაელი: — ვაი შენე! ფართალს ძლივს ვშოვილობ და შენ გადამიყარი? ნოქრებს მუხლებზე ვკოცნი ფართალი, რომ მომცენ და შენ გადამიყარი (გადის)..

მაკრინე: ბეჩა, რავა მტკივა იცი? პირდაპირ გამათავა, დოხტურო, არ მაძინებს, არც დღე და არც ღამე.. მომკლა ქალი, მომკლა..

ექიმი: — ეხლა შენ გამოგიწერ წამალს, და ან აქ იყიდე, ან ზევით, ან ქვევით და ან ქუთაისში ჰო, და ასე.

სიკო: — კი, კი, საცხა ქე იყიდის, აბა, რა იქნება...

ექიმი: — აჰ! თავისუფალი ხარ! (მაკრინე გადის).

სიკო: — მიბრძანდი ახლა აქედან, მიბრძანდი.

ექიმი: — შემდეგი...

სიკო: — მოდი შენ აქ, რომ დადგ-ხარ თეძო - ამოგდებულივით (შემოდის ივანე).

ექიმი: — შენ რაღა მოგივიდა?

ივანე: — მუწუკი გამომივიდა და მიშველეთ შენი ჭირიმე რამე...

ექიმი: — გაიძვრე და დაწევი (ექიმი გადის).

სიკო: — წაჩერჩეტდა საცხა და რიდის მოვა ეშმაკმა არ იცის.

ივანე: — აბა, ასე ბუნდა ვიყო ახლა მე?

სიკო: — მეტი რა გზა გაქვს, უნდა მეითმინო.

ივანე: —აკუშერკას მაინც დაუძახეთ, კაცო!

სიკო: — აკუშერკა რათ გინდა! ორსულათ ხარ თუ?!?

ივანე: — აბა, რა ვქნა, კაცო, რა?

სიკო: — მოდი მე გავჭრი?

ივანე: — შენ რაიცი კაცო, არ დამლუპო კაცი..

სიკო:: —: თქვე ოჯახ დაქცეულებო, რა გაუჩინარი გაგიჩნდათ.. ეს არი ეს?...

ივანე: — რა არი და ხო უყურებ რაცხა არი?

სიკო: — ჰო, და თუ გინდა გავჭრი.. მეიცა... (აპირებს გაჭრას).

ივანე: — კაცი არ დამლუპო, თავი დაანებე...

სიკო: — მეიცა ნუ ფაფხურობ, თვარა.....

ივანე: — ვაიმე, მიშველეთ...

სიკო: — ნუ ყვირი... ჰა, მორჩა და გათავდა.. ეიფხიკე ეხლა აქედან...

ივანე: — რავა ნუ ვყვირი კაცო, რა მიქენი ეს! ამაყვირე და ალარ ვიყვირო?

(საერთო ხმაური).

შ. ალაზანი.

ახალი ოინი

— რა ამბავია, ილიკო, რომ ასე გრძელი წვერი გაგიშვია?

— მევალეებმა, რომ არ მიცნონ, იმიტომ გავუშვი!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ცნობათა მიღება

ბებურის დავბეჭდავდით თქვენს პოემას, მაგრამ თქვენს გარდა არავინ წაიკითხავდა; თქვენ კი ისედაც იცით და რა საჭიროა მარტო ავტორისათვის დაბეჭდა!

მეავანას. თქვენ გვთხოვთ, რომ ეჭვი ნუ შეგვიტანთ თქვენს პოეტობაში. და არც შეგვდის. რა ეჭვი უნდა დაგვებადოს თქვენი პოეტობის „ყოფნა - არყოფნის" საკითხის გარშემო, როცა აშკარად დარწმუნებული ვართ, რომ თქვენში პოეტობის ნატამალი არ არის.

თუ თქვენ შეასრულებთ თქვენს „პატიოსან სიტყვას", რომელსაც გვაძლევთ, რომ — **ეს ერთი დამიბეჭდეთ და შემდეგში აღარ შეგაწუხებთო**, — დავბეჭდავთ თქვენს ლექსს:

და მას უყვარს, უყვარს, უყვარს.
სონას უყვარს გრიშა ვაჟი...
გრიშა ჰკოცნის სონას ლოყებს,
არ სჭირია იმ ერთს ბაჟი.

გირჩევთ — პოეტობას თავი დაანებოთ და ფინინს პექტორად დადგეთ.

გულმოსულს (ხაშური) თუ მართლა გულმოსული ბრა ხართ, უბრალო უსიამოვნების ნიადაგზე და ამ წერილს ბრაზისა და შურის ნიადაგზე არ გვწერთ, ჩვენ მოვათავსებთ თქვენს ლექსიდან შემდეგ ადგილებს ითწლეულის გამგის მოადგილის შესახებ:

...ეხლა მოგვევლინა, როგორც პედაგოგი.
ცნობილია, როგორც მლვდელი დემაგოგი.
ცმარა, ყველა მიხვდა, რომ ეს არის გოგი.

ფოკუსხვერია ბენოს. მიუხედავად იმისა, რომ თქვენ „ლექსი" არც პროზაა და არც ლექსი, არ არის შიგ დაცული წერის არც ერთი კანონი და მოთხოვნილება, ის თავის თავად არაფერს არ წარმოადგენს, ასეთ მასალებს უფსკერო გოდორში ვაგზავნით, — მიუხედავად ამისა, ჩვენ მაინც ვბეჭდავთ ზოგიერთ ადგილებს, რადგან დარწმუნებული ვართ, რომ მკითხველებს თქვენი ლექსი უფრო ვააკინებს, ვიდრე სხვა რომელიმე ჩვენი თანამშრომლის მასალა.

ძლვნად სულიკოს

ნუ თუ გაფრინდა ჩვენი ალერსი?
ვიყავ შენთვისა კარგი ალექსი,
არა უშავს რა, გახსოვდეს სიზმრად.
გეძებ დღე და ღამ აღშფოთებული.
რომ დაგინახო, არ მენანები,
ცოცხლადა შეგჭამ, არ მენაღვლები.
მძულხარ, ისე, როგორც წიწილსა ქორი.
ნუ გამაბრაზებ, იყავ ფრთხილადა,
თორემ ვარ ცეცხლი შენი ასანთის.

მეორე ლექსსაც ისეთივე ბედი ეწია, როგორიც პირველს.

ბ. ნადიაშვილს (სამტრედია). თქვენი რადიოს შესახებ, გვატყობინებთ, რომ:

ისე ჰკივის და გაჰკივის,
იმისი ხმა სოფელს წვდება,
გამვლელი და გამომვლელი
ყველა სიცილითა კვდება.

რას ერჩით! ესეც კარგი საქმეა, თუ ხალხს აცინებს და ართობს.

ჩიტრაპს (ხარაგოული). მივიღეთ თქვენი „სიზმარი". სხვებს უსაყვედურებთ, რომ არაფერს აკეთებენო, ძილს მისცემიანო... და თქვენც სიზმარს იწერებით. ალბად თქვენც გძინავთ, თორემ ცხადში, ღვიძილში ვის უნახავს სიზმარი?

გაკვეთილის არცოდნისათვის თქ „ერი" დაუწერა მოწაფეს, ამისათვის არ არის „გასაჯორავი" თქვენი მასწავლებელი.

ირეზანელს (ქობულეთი). როგორც თქვენი წერილიდან ჩანს, მთელ რიგ კოოპერ[illegible]ულ სავაჭროებში მოკალათებული არიან ყოფილი [illegible]ბრები, რომლებიც „ეპოს"-ს ასე ადღეგრძელებენ:

ვენაცვალოთ „ეპოს",
გაგვიმართა ხელი,
დიდხანს უნდა გვეყოს,
ლუკმა არის ცხელი.

ცხელმა ლუკმამ პირის დაწვა იცის (მაგრამ მაინც საინტერესოა ვიცოდეთ: ვინ მფარველობს მათ?).

ფედოტი ჯიქიას (ზუგდიდი). გიდასტურებთ, რომ „ტარტაროზი"-ს № 45-ში მოთავსებული ცნობა „**კალარევი**"-ს ფსევდონიმით, თქვენ არ გეკუთვნის.

ნიშადურს (ჩოხატაური). მართლაც მაგრად „მოსაცხები" არიან, თუ

როცა „ეპო" მიიღებს
რამე მანუფაქტურას, —
მაშინ სანდრო, ივანე
გვაგონებენ ტყიბ ტურას, — ე. ი.

ისინი კარგ საქონელს თავისთვის და თავისიანებისათვის მალავენ.

ალბად ამ თქმულების მიხედვით იქცევიან: „ჯერ თავი და თავი, მერე — ცოლი და შვილი", მერე — ნათესავები, მერე—ნაცნობები და მერე,—თუ რამე დარჩება, მომხმარებლებს, (ე. ი. სოფლელებს!).

მართლაც ნიშადურია საჭირო ასეთი ნოქრებისათვის.

მ. ვე-რელს (ახალ-სენაკი). ჩვენ დავბეჭდავდით თქვენს გამოცანას:

ინსპექციაში მსახურობს,
იყო მწერალი მეფისა;
სახელი ჰქონდა განთქმული—

სოფლად „ქრთამების მკრეფისა", მაგრამ ეს რა გამოცანაა, როცა მანდ ადგილობრივად ყველამ იცის, რომ ეს — ვალანდარაშვილია.

„ჯავშნიანს" (ბორჯომი). თქვენი პოემა **ხპირიდონ-სანდროიანი**" ისე გრძელია, რომ აქედან (ტფილისიდან) მანდ (ბორჯომამდე) ჩამოწვდება.

ახალი ამ პოემაში არაფერია, გარდა იმისა, **რომ:**

ნაცვთს ურევენ სუპში ქონად,
რომ ლიპლიპი მოართოს მაღლით.

ეს კი მართლაც ახალი ვამოგონებაა კულინარიაში.

შაქრულს (სოხუმი). შეიძლება სხვა ქალალდზედაც მოგვაწოდეთ.

პიმენს. მივიღეთ თქვენი ლექსი და წერილი, **რომ**ელშიაც გვწერთ:

თითქმის მოვხუცდი ვაცი, „ნახევარი ცხოვრების გზა განვლიე", მაგრამ დღემდე ერთი ლექსიც არ დამიწერია. ეხლა ვსწერ და გიგზავნი. მიიღეთ მხედველობაში ჩემი ამდენი ბნის თავდაჭერილობა და მომითავსეთ ეს ლექსი.

საკვირველია, რომ გაგაბრიყვათ ამ „სიბერის ეამს" და კალამი ხელში რომ აგაღებინათ?!

უტყუარი საგუთი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

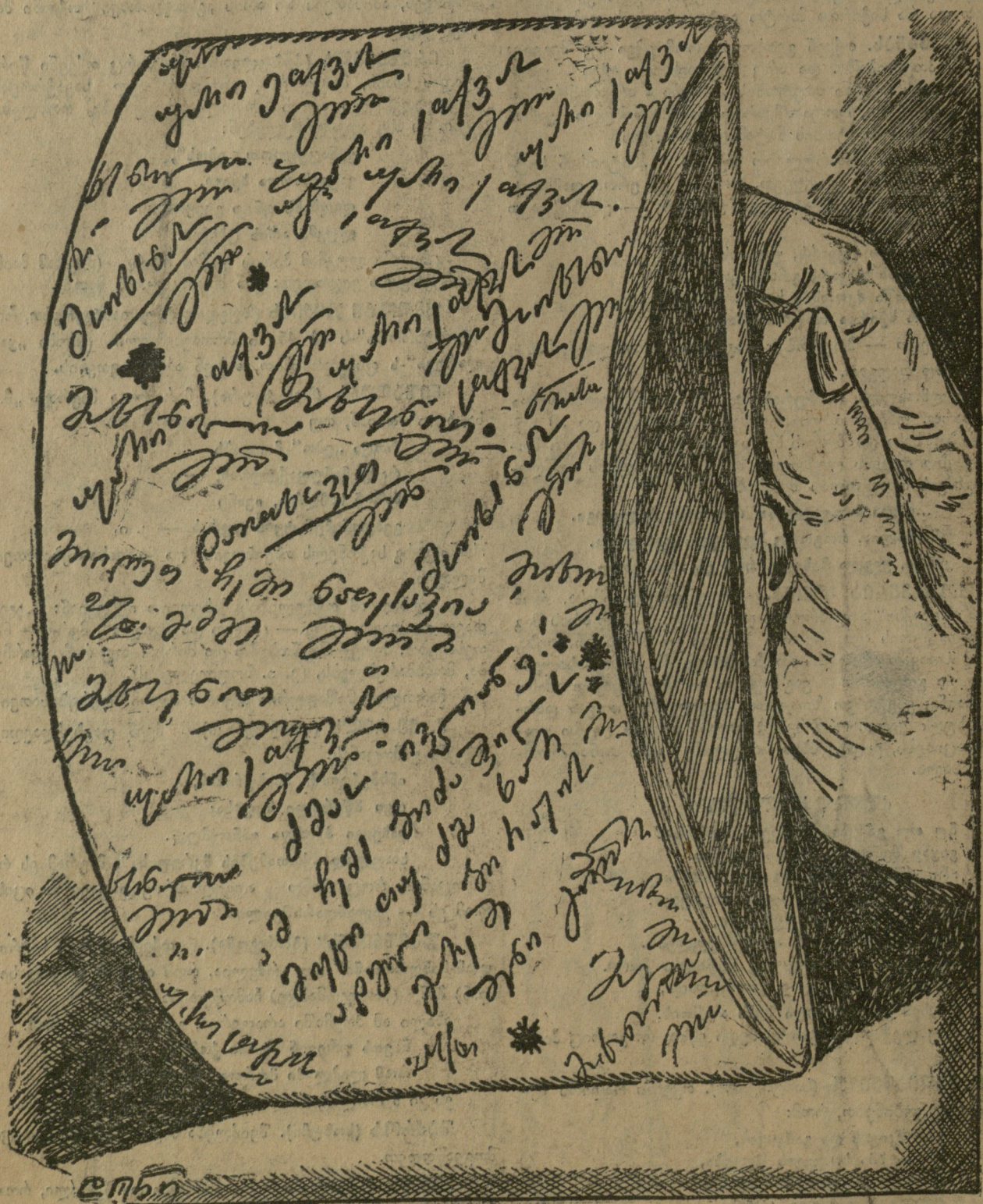

ᲓᲘᲜᲘ

ᲒᲐᲛᲒᲘᲡ ᲞᲠᲔᲡ-ᲞᲐᲞᲘᲔ (ᲡᲐᲛᲨᲠᲐᲚᲔᲑᲔᲚᲘ), ᲠᲝᲛᲔᲚᲘᲪ ᲛᲘᲣᲓᲒᲝᲛᲚᲐᲓ ᲐᲮᲐᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲡ ᲒᲐᲛᲒᲔᲡ.

Პ.-ᲢᲠᲔᲡᲢᲘᲡ ᲛᲔ-5 ᲡᲢᲐᲛᲑᲐ ᲛᲗᲐᲕᲚᲘᲢᲘ № 3319